

**Factsheet
Afvalstoffenheffing bij aan
huishoudens gerelateerde
woonvormen**

Op het gemeentebestuur rust de zorgplicht voor de inzameling van huishoudelijke afvalstoffen. De gemeenteraad kan ter bestrijding van de kosten die verbonden zijn aan het beheer van huishoudelijke afvalstoffen een afvalstoffenheffing instellen.

Wie moeten de afvalstoffenheffing betalen? Daarvoor is doorslaggevend of gebruikgemaakt wordt van een perceel ten aanzien waarvan een verplichting tot het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen bestaat.

In sommige gevallen bestaat onduidelijkheid over de vraag of, en zo ja, bij wie, afvalstoffenheffing kan worden geheven. Die onduidelijkheid komt voor bij de volgende percelen waar afvalstoffen kunnen ontstaan:

- a. hotels;
- b. vakantieparken/recreatiewoningen;
- c. Airbnb;
- d. zorgcomplexen;
- e. kamerbewoning;
- f. bewoning door seizoenarbeiders.

Om erachter te komen of, en zo ja, bij wie, een afvalstoffenheffing kan worden geheven in deze situaties, moeten per situatie de volgende vragen worden beantwoord.

1. Geldt er een inzamelplicht?

Is sprake van een voor het voeren van een particuliere huishouding bestemd gedeelte van een onroerende zaak waarin geregeld huishoudelijke afvalstoffen kunnen ontstaan?

2. Wie (indien het antwoord op vraag 1 'ja' is) is belastingplichtig voor de afvalstoffenheffing?

Wie 'maakt gebruik' van het perceel waarvoor een inzamelplicht geldt?

Hieronder wordt op hoofdlijnen uiteengezet hoe bij de hierboven onder a t/m f beschreven situaties kan worden beoordeeld of, en zo ja, bij wie de afvalstoffenheffing geheven kan worden. De situatiebeschrijvingen zijn gebaseerd op de huidige stand van de rechtspraak, waarbij vermeld wordt dat sommige (rechts)vragen nog niet zijn uitgekristalliseerd. Het verdient aanbeveling per geval maatwerk te leveren.

a. Hotels

1. Geldt er een inzamelplicht?

Bij hotels kan volgens ons geen afvalstoffenheffing worden geheven. Dit heeft ermee te maken dat de afkomst van de afvalstroom het (hotel)bedrijf is en niet een particulier huishouden.

b. Vakantieparken/recreatiewoningen

1. Geldt er een inzamelplicht?

Bij vakantieparken kunnen volgens ons verschillende soorten afvalstromen worden onderscheiden. Enerzijds ontstaan er op een vakantiepark afvalstoffen als gevolg van verschillende voorzieningen op het park, zoals een restaurant en een winkel. Dat zijn geen huishoudelijke afvalstoffen waarvoor een inzamelplicht geldt. Anderzijds ontstaan er afvalstoffen als gevolg van het gebruik van de individuele recreatiewoningen/vakantiehuisjes. Het is de vraag of in dat geval een inzamelplicht geldt. Dat zal naar onze inschatting afhangen van de vraag in hoeverre het betreffende park een bedrijfsmatig karakter aanneemt/bedrijfsmatig wordt geëxploiteerd (gebruiken de gebruikers gezamenlijke faciliteiten, zoals een receptie, zwembad, parkeerplaatsen, kantine? Is sprake van een organisatorische samenhang (slagboom, pasjessysteem, receptie))?

2. Wie is belastingplichtig?

Indien degene die de recreatiewoning in eigendom heeft ook zelf gebruik maakt van deze woning, is diegene belastingplichtig op grond van artikel 15.33, eerste lid, van de Wet milieubeheer. Als de eigenaar de recreatiewoning aan verschillende wisselende gebruikers verhuurt, is sprake van volgtijdig gebruik, en is de eigenaar belastingplichtig op grond van artikel 15.33, tweede lid, onder c, van de Wet milieubeheer. Als de eigenaar de recreatiewoning voor langere tijd verhuurt aan dezelfde gebruiker, is gelet op artikel 15.33, eerste lid, van de Wet milieubeheer de huurder belastingplichtig, omdat die gebruik maakt van het perceel.

c. Airbnb

1. Geldt er een inzamelplicht?

Bij het aanbieden van woningen via Airbnb zal voor die woning doorgaans reeds een inzamelplicht gelden. Dit verandert niet doordat de woning via Airbnb wordt aangeboden. De woning is dan namelijk nog steeds bestemd voor het voeren van een particuliere huishouding waar geregeld afvalstoffen kunnen ontstaan.

2. Wie is belastingplichtig?

Bij 'regulier' aanbieden via Airbnb zal de eigenaar (die meestal ook de persoon is die de woning via Airbnb aanbiedt) belastingplichtig zijn voor de afvalstoffenheffing. Voor het gedeelte van het jaar dat de woning niet via Airbnb wordt verhuurd, is de eigenaar op grond van artikel 15.33, eerste lid, van de Wet milieubeheer belastingplichtig als degene die 'gebruik maakt' van de woning. Voor het gedeelte van het jaar dat de woning via Airbnb wordt aangeboden wordt de eigenaar/verhuurder als belastingplichtige aangemerkt op grond van artikel 15.33, tweede lid, onder c, van de wet milieubeheer. De huurder is dus niet belastingplichtig.

Indien een woning voor een langere periode wordt aangeboden, waardoor geen sprake meer is van volgtijdig gebruik, kan de eigenaar/verhuurder niet langer via

artikel 15.33, tweede lid, onder c, als belastingplichtige worden aangemerkt. In die gevallen zal moeten worden gezien of de huurder (eventueel tijdssevenredig) als belastingplichtige kan worden aangemerkt.

d. Zorgcomplexen

1. Geldt er een inzamelplicht?

Van alle hier genoemde woonvormen is het zorgcomplex de meest casuïstische. Hiervoor moet worden beoordeeld of sprake is van een particuliere huishouding en of de betreffende woonruimte bestemd is tot het voeren van een particuliere huishouding.¹ Een particuliere huishouding is:

"een economisch-consumptieve eenheid van één (of meer) persoon (/personen) die alleen of gezamenlijk een woonruimte voor woondoeleinden gebruikt (/gebruiken), in zijn (/hun) dagelijkse behoeften voorziet (/voorzien) en de kosten daarvan draagt (/dragen)."

Om te beoordelen of de betreffende woonruimte bestemd is tot het voeren van een particuliere huishouding, moet worden gekeken naar de afmetingen, inrichting, indeling en uitrusting van de woonruimte. Uit rechtspraak volgt dat op zijn minst een slaapgelegenheid, keuken en sanitaire voorzieningen aanwezig moeten zijn.² Het enkele feit dat de woonruimte voldoet aan de eisen die in het Bouwbesluit worden gesteld aan ruimten met een gezondheidszorgfunctie, dat de woonruimte geschikt is gemaakt voor het verlenen van verpleeghuiszorg, dat, om bewoning van de woonruimte door intensieve zorg behoevende ouderen mogelijk te maken, in de woonruimte bijzondere voorzieningen zijn aangebracht die doorgaans ontbreken in woonruimten die worden bewoond door mensen die geen zorg behoeven en dat de energietoevoer naar het in de woonruimte aanwezige keukenblok is afgesloten, maakt niet dat geen sprake is van een particuliere huishouding.

2. Wie is belastingplichtig?

De persoon die woonachtig is in de betreffende ruimte van het zorgcomplex zal, gelet op artikel 15.33, eerste lid, van de Wet milieubeheer belastingplichtig zijn ten aanzien van de afvalstoffenheffing.

e. Kamerbewoning

1. Geldt er een inzamelplicht?

Bij kamerbewoning zal doorgaans een inzamelplicht gelden. Indien bijvoorbeeld sprake is van kamerbewoning met drie kamers, zal elk van die kamers bestemd zijn voor individueel gebruik, met daarnaast een keuken, toilet en badkamer bestemd voor gemeenschappelijk gebruik. Elk van de drie kamers afzonderlijk is dan een

¹ Dit blijkt uit de uitspraken van het gerechtshof Den Haag van 19 augustus 2014, ECLI:NL:GHDHA:2014:2862 en de Hoge Raad van 10 juli 2015, ECLI:NL:HR:2015:1773.

² Zie voornoemde uitspraken en tevens de conclusie van de advocaat-generaal van 17 oktober 2008, ECLI:NL:PHR:2008:BD0984, r.o. 7.3.

gedeelte van een onroerende zaak bestemd voor een particuliere huishouding waarin geregeld afvalstoffen kunnen ontstaan.

2. Wie is belastingplichtig?

De verhuurder is, op grond van artikel 15.33, tweede lid, onder b, van de Wet milieubeheer degene die gebruik maakt van het perceel en daarmee de belastingplichtige voor de afvalstoffenheffing. De huurders zijn niet belastingplichtig, maar de verhuurder is wel bevoegd de afvalstoffenheffing op de huurder te verhalen.

f. Bewoning door seizoenarbeiders

Vooropgesteld moet worden dat het begrip 'seizoenarbeider' een functioneel begrip is. Om te kunnen beoordelen of sprake is van een inzamelplicht voor bewoning door seizoenarbeiders (en wie in dat geval belastingplichtig is) valt in zijn algemeenheid dus niet te zeggen, maar zal afhankelijk zijn van de betreffende woonvorm. De meest voorkomende woonvormen waarin seizoenarbeiders worden gehuisvest, zijn hierboven al beschreven (recreatiepark, kamerbewoning, hotel) en kunnen ook goed worden gehanteerd voor het beantwoorden van de vraag of er een inzamelplicht geldt en (in het verlengde daarvan) wie belastingplichtig is.

Dit factsheet is een product van:

